

tilfredsstillende og har ikke givet anledning til mange tvivlsspørgsmål i praksis.

Kapitel III.

Udvalg m. v.

I lovforslagets kap. III er optaget reglerne om udvalg m. v. De i forslaget indeholdte principielle ændringer i forhold til de nugældende styrelsesloves regler om udvalg m. v. samler sig især om følgende hovedpunkter:

1. Lovreglerne er udformet noget mere udførligt end de gældende regler i de kommunale styrelseslove, idet en del af de regler, der i dag almindeligt er optaget i styrelsesvedtægterne, er indarbejdet i de foreslåede lovbestemmelser.

2. Loven foreskriver, at den centrale ledelse af kommunens økonomi samles hos et udvalg, der i loven benævnes økonomiudvalget. Dette er i overensstemmelse med en tendens, der i de senere år har gjort sig gældende i kommunernes forslag til styrelsesvedtægtsændringer.

Økonomiudvalgets særlige placering kommer til udtryk derved, at udvalget skal have indseende med alle områder, der berører kommunens økonomi eller almindelige administration, og skal have lejlighed til at udtale sig om alle sager, der vedrører disse forhold, jfr. § 13, stk. 2.

3. I konsekvens af den særstilling, der i forslaget er tillagt økonomiudvalget som forbindelsesled mellem kommunalbestyrelsen og de øvrige udvalg, henregnes udvalget ikke længere til de „stående udvalg“.

4. Den stærkere koncentration af det administrative arbejde, som reglerne om økonomiudvalget er udtryk for, har også ført til bestemmelserne i forslaget § 19, stk. 4-5, hvorved antallet af stående udvalg søges begrænset.

En spredning af det kommunale arbejde på et stort antal stående udvalg kan medføre ulemper, som f. eks. fare for forhaling af sagernes ekspedition, kompetencestridigheder mellem de forskellige udvalg m. v. samt manglende ensartethed og fasthed i den kommunale administration. Disse ulemper vil formentlig blive stadig mere fremtrædende, efterhånden som den tekniske og økonomiske udvikling i stigende grad stiller krav til den kommunale administrations effektivitet.

For at sikre, at de valgte kommunalbestyrelsesmedlemmer stadig har den reelle ledelse af den kommunale forvaltning, synes det påkrævet, at administrationen tilrettelægges på en sådan måde, at der sikres de folkevalgte repræsentanter det fornødne overblik over alle vigtige områder inden for

kommunestyret. Dette gælder samtlige kommuner, men problemet er naturligvis mest påtrængende i de større kommuner, hvor tendensen til decentralisering og dermed risikoen for, at overblikket går tabt, og for kompetencestridigheder og dobbeltarbejde, er særlig stor.

For at opnå en centralisering og effektivisering af administrationen bør man næppe i almindelighed tilstræbe et administrationssystem svarende til f. eks. den århusianske magistratsordning, der i udpræget grad har den store kommunes komplicerede og mangeartede administrative opgaver til forudsætning.

Den i købstadkommunallovens § 6 omhandlede magistratsordning er næppe heller det rette forbillede for landets kommuner som helhed. I kommuner, der har en magistrat, adskiller dennes virksomhed sig ikke væsentligt fra kasse- og regnskabsudvalgenes, og der synes derfor ikke tilstrækkeligt grundlag for fortsat i styrelsesloven at optage særlige regler om magistrat, bortset fra den særlige århusianske magistratsordning.

Derimod må det antages, at en administrationsordning, der fortsat bygger på de stående udvalg som et centralt led i kommunestyret, men som begrænser deres antal, i alt væsentligt vil kunne tilgodese på den ene side hensynet til en effektiv og hurtig, under medvirken af den nødvendige sagskundskab arbejdende, administration og på den anden side ønsket om de folkevalgte medlemmers fortsatte aktive deltagelse i og ledelse af kommunalforvaltningen.

I overensstemmelse hermed er det i § 19, stk. 4, foreslået, at der — ud over det sociale udvalg og havneudvalget — kan nedsættes yderligere tre stående udvalg, nemlig et udvalg for tekniske anliggender, et udvalg for faste ejendomme og et udvalg for kulturelle anliggender. Denne begrænsning af stående udvalg og de nævnte betegnelser for udvalgene er dog ikke ufravigelig, idet der — uanset at den i stk. 4 foretagne opdeling vel skulle kunne tilpasses forholdene i et meget stort antal kommuner — i stk. 5 åbnes adgang til i stedet for udvalget for tekniske anliggender at nedsætte dels et udvalg for kommunens driftsvirksomheder, dels et udvalg for gader, veje og kloaker, samt adgang til med henblik på en varetagelse af skolevæsenets økonomiske administration at nedsætte et skoleudvalg i stedet for eller ved siden af udvalget for kulturelle anliggender.

Det samlede antal stående udvalg kan altså herefter nå op på i alt 7, hvilket i langt den overvejende del af landets kommuner skulle være fuldt tilstrækkeligt til en betryggende varetagelse af